

Poština
pavšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
lista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOM

Izhaja vsako soboto

malih oglasih
beseda 25 p.

Tako je!

Slišimo in beremo, da živimo v neki „demokratični“ in „svobodni“ državi. To je silno velika laž. Ta država ni ne demokratična in ni svobodna, ker v njej ne vlada ljudstvo. Le pogledimo pri nas doma! Pri nas v Sloveniji vladajo ljudje, ki jih je poslala na ta posel k nam srbska vlada v Belgradu. Naše ljudstvo noče te vlade, je nikoli volilo ni, nikoli je izbralo in vendar — vlada! Ali je to „demokracija“ ali je to „svoboda“? To je diktat ljudi, ki niso Slovenci, ki niso našega rodu, ki jih naš narod nikoli ni volil in izbral.

Slovensko ljudstvo je narod! To ljudstvo je suvereno in samosvoje. Ono ima po božji postavi pravico, da samo odloča o svoji usodi. Največ dela in ponosa slovenskega naroda je zakopanega v Trstu in v Gorici. Tam smo delali in gradili, ker smo po naturi svoji in poslanstvu božjem primorski narod, narod, ki meji na morje, na svet, na ljudi. Vse to smo izgubili, ker smo zatajevali sami sebe, pa upali samo na tujo pomoč. Ta pomoč nam je bila tudi res obljubljena, ponovno se je svečano razglasilo, da ne pojde nobena naša vas v izgubo. Pa smo izgubili vse! Ali naj zapravimo še to, kar nam je ohranila dobra usoda?

Smo torej Slovenci, narod s svojo zgodovino, kulturo in jezikom. V sebi moramo najti moč, na katero se bomo opirali v bodočih težkih dneh.

Kot kmeti in delavski narod, smo Slovenci miroljubni. Mi nočemo nobenih vojska več, z vsemi svojimi sosedi hočemo živeti v miru in bratstvu! Zato puške proč, naše orožje je plug in kladivo. Mi nočemo nobene vojne več, mi nočemo, da bi se prelivala kri naša in naših bratov za tuje interese in profite. Zato ne potrebujemo nobene stalne vojske več. V tem je utemeljena naša miroljubnost, naš republikanizem, naša misel, da smo si vsi res poštene in kulturni ljudje bratje!

Danes nismo svobodni. Med nami stoji vojska, ki je nikoli nismo klicali in ne želimo. Mi smo se želeli ujediniti z ostalimi našimi južnimi brati, kot enakopravni in svobodni ljudje. Tu smo trije

bratje po krvi: Slovenci, Hrvati in Srbi. Naj bo vsak res svoboden in samoupraven na svoji rodni zemlji, v svoji očetnjavi. Vsi skupaj pa določimo za vsakega posebej koliko zmore prispevati k vzdrževanju skupne državne strehe. To bi bilo pravično in brez spora. Danes pa komandira vse en sam, gospodari sam, upravlja sam, določa za vse tri davke sam — ali je to demokratično, pravično in svobodniško? Ne! To je „ukaz“, to je vlada oligarhije! Mislimo in smo tudi prepričani o tem, da to ni volja naroda srbskega, ki naše zemlje tudi ni nikoli zasedlo kot zmagovalce, temveč smo se mi sami prostovoljno podali, da bi živeli kot svobodni, samostojni ljudje v skupni državni hiši, kakor brat poleg brata. Trije bratje smo si različni po življenju in zgodovini. Naš človek je dolga dolga leta hodil po Ameriki in si težko služil svoj kruh, varčeval z dolarji in se vračal z njimi, da popravi svoj revni in ubogi dom. Hrvat je živel večinoma doma, tlačani tuji gospodi, šparal in hranil ter se vzdržal na svoji rodni grudi. Srbijane je bil vojak in zato mu je puška ljuba. Spoštujemo to, kar ima in premore vsak posamezni brat, ne delajmo pa nikomur nasilja. Danes pa je tu nasilje in odiranje in plačkanje, ki je tembolj občutljivo in bolešno, ker izvršuje in narekuje vse to naš brat.

Tako ne more naprej. Mi živimo in stanujemo vendarle v Evropi, ne v centralni Afriki! Mi hočemo samoodločbo in samoupravo! Mi se zavedamo, da smo narod, čeprav majhen in zadnja leta mnogokje in marsikako izdan in prodan! Toda mi nočemo biti — Heloti. Naše kmetstvo in delavsko ljudstvo noče — sedaj po svetovni vojni — nikakih jarmov, odklanja vsako nasilje, ker je miroljubno, ker ga žejja po miru in bratstvu z vsemi sosedi, zlasti pa z onimi, ki so mu blizo po jeziku, krvi in značaju.

Dvakrat težak je jarem, ki ga obesi na vrat brat bratu. Mi pa jarma nočemo. Mi hočemo samoupravo, samoodločbo in svobodo!

Radič in Pribičević.

Afera Hercigonja-Pribičević, o kateri smo poročali tudi mi, do danes še ni razčiščena in javnost še danes ne ve, ali je res bil „komunist“ Hercigonja zapnik ministra Pribičevića, ali pa so točne trditve onih, ki pravijo, da se je Pribičević poslužil Hercigonje kot nekakega posredovalca pri atentatu na ministra Draškoviča. Ravno tako tudi ni do danes nihče nastopil proti Radiču, čeprav je ta javno in očitno trdil, da ga je nameraval Pribičević dati spraviti s sveta (s pomočjo istega Hercigonje?). Nasprotno: Sedaj se je oglašil tudi dr. Ante Pavelič, bivši podpredsednik „Narodnega Veča“ v Zagrebu, ki pripoveduje dopisniku lista „Radikal“ sledeče:

„Ko je masa demokratov (najetih od Pribičevića in njegovih pristašev) zahtevala hrupno, da se ji mora izročiti Radič, je on, dr. Pavelič, protestiral proti takemu nasilju in zahteval od tedanjega poverjenika za policijo v Zagrebu dr. Andželinoviča, da skrbi, da se masa razide. Dr. Andželinovič je Paveličev nalog dal dalje, kmalu nato pa je javil, da so se demonstranti razšli. Da je bila demonstracija naperjena proti Radiču, je dr. Pavelič zvedel od študentov, ki so Paveliču silno zamerili, da je „rešil“ Radiča v trenutku, ko je bil odločilen trenutek, da se Radiča „onemogoči“.

Na vprašnje dopisnika, ali bi bila Pribičević in Andželinovič dovolila, da se Radiča izroči podivjani masi, je dr.

Pavelič odgovoril: „Moje mnenje je, da bi ga bili izročili.“

Dalje je povedal dr. Pavelič, da so se spočetka mnogi protivili, da bi bil prišel v „Narodno Veče“ tudi Radič. Pavelič pa se je potegnil za Radiča in mu je tako omogočil vstop v „Narodno Veče“. Da se Radiča iznebi, ga je hotel Pribičević poslati v Varšavo kot zastopnika „Narodnega Veča“. Radič se sprva ni upiral temu načrtu. Ko je pa pogruntal, zakaj gre, ni hotel oditi. Iz te činjenice, da je hotelo „Narodno Veče“ poslati v Varšavo Radiča kot veleposlanika, se pa jasno vidi, da so v „Narodnem Veču“ zastopane dežele nastopale na zunaj kot popolnoma neodvisna in samostojna država, čeprav še niso bile mednarodno priznane kot država.

(Vprašati moramo: Kdo je kriv, da je ta samostojnost danes popolnoma izgubila?! Op. ur.)

Glede zveze med Hercigonjo in Pribičevićem je povedal dr. Pavelič: „Nekoga dne so prišli v Zagreb Hercigonja, Dojčić in Cesarec (bivši atentatorji in po prevratu l. 1918. „narodni mučeniki“). S seboj so prinesli pismo Sv. Pribičevića, kjer je stalo, naj se vsakemu izmed teh gospodov izplača po 45 tisoč kron. Tej zahtevi se je dr. Pavelič uprl, ker je vedel, da so ti trije komunistično navdahnjeni in da bodo delali proti „Narodnemu Veču“. Takoj nato so ti trije gospodje razvili živahno delavnost

proti Radiču in proti njegovi stranki, iz česar je moral dr. Pavelič sklepati, da obstoje med Pribičevićem in to trojico, kateri je pripadal tudi Hercigonja, neki dogovori.“

Jako zanimive pa so izjave srbskih državnikov glede notranje ureditve naše države, kakor jih pripoveduje dr. Pavelič. Tako n. pr. je bil eden izmed voditeljev srbske radikalne stranke, Ljuba Jovanovič, za federativno ureditev države; zlasti pa se je za federalizem potegoval današnji veliki demokrat in centralist dr. Voja Veljkovič. Takrat so se

pač Srbi še smatrali za preslabe in so iskali s Hrvati in s Slovenci sporazum. Tudi pokojni minister Draškovič je rekel nekoč, „da nas Bog čuva centralizma“ — pozneje pa je postal eden voditeljev centralizma — kaj pravite, zakaj? Ali ne zaradi prevelikega petolizništva naših in hrvatskih demokratskih junakov? To in nič drugega je dalo Srbom pogum, da so začeli misliti na nadvlado nad Hrvati in Slovenci, mesto da bi ostali še nadalje na poti sporazuma. (Razgovor z dr. Paveličem smo posneli po „Hrvatski Obrani“ z dne 24. febr.).

Politični pregled.

A. Domača politika.

Spomenica hrvaškega bloka, ki je bila nedavno izročena tudi Pašiču, je spravila belgrajske vlado v nemalo zadrego. Pašič očitno ne ve, kaj in kako bi. Zato se je odločil za radikalno rešitev — ne vzeti je na znanje.

Parlament nadaljuje svoje „delo“ v odsekih. Najbolj se muči odsek za upravno razdelitev države. Srbski radikali bi radi, da ostane v Srbiji vse neizpremenjeno, dočim nimajo nič proti temu, če se parcelira in deli Hrvaška in Slovenija. Demokratje se protivijo, toda gospodje se bodo že zopet znašli — pri kakšni novi „aferi“, kjer bo takoj zavlada med obema skupinama toliko večja sloga, kolikor večja bo „zarada“.

Za odpust kvalificiranih uradnikov v „prečanskih“ krajih je nastopil v parlamentu srbijanski poslanec Gjorgjevič. Na njihovo mesto naj bi prišli v naše kraje nekvalificirani državni uradniki iz Srbije. Mi kar ne moremo verjeti, da so se našli „protidržavni“ in „protisrbski“ elementi, ki so glasovali proti temu predlogu! Mi pravimo, da bi bilo bolje, če bi prišli k nam sami srbijanski ljudje, magari da se ne znajo niti podpisati, ampak samo „podpalčiti“ s palcem. Potem bi ljudi vsaj enkrat srečala pamet, da bi videli, kje so.

Notranjepolitični položaj je za vlado postal precej neprijeten. Tiha nasprotstva med radikali in demokrati rastejo, raste pa tudi razkol med „prečani“ in Srbijanci v demokratični stranki, tako da je vladna kriza vedno bližje. Ta položaj sili vlado, da mora misliti na nove volitve. Toda po zakonu ima sedanja parlamentarna „večina“, na katero se vlada opira, še možnost, da ostane na vladni približno poldrugo leto. Pribičević pa hoče ostati na vsak način na vladni. Toda ker vidi, da brez novih volitev ne bo šlo, pri novih volitvah pa se boji poraza, zato misli na diktaturo. V to svrhu organizira po celi državi „državotvorne“ fašiste. O teh organizacijah bomo poročali na drugem mestu.

Umrtili so v Zagrebu atentatorja na ministra Draškoviča, mladega Aliagiča. Pri tej priliki nam prihajajo v spomin besede, ki jih je izgovoril znani ljubljanski odvetnik dr. V. K. ob priliki neke kazenske razprave zaradi detomora: „Prej ne bo bolje, dokler ne bo poleg

Angleška sodba o naši državi.

Angleži vodijo svetovno politiko. Kdor pa hoče voditi svetovno politiko, mora imeti točen in jasen pregled o položaju v vseh delih sveta in v vseh državah. Zato imajo Angleži poleg svojih uradnih diplomatskih in konzularnih zastopnikov povsem svetu tudi še dopisnike velikih angleških listov, ki obveščajo angleško javnost silno točno o političnih, socialnih in kulturnih razmerah v tujih državah in veliko število znanstvenikov in velesposobnih raziskovalcev za vse mogoče stroke človeškega znanja in javnega življenja, ki seznanjajo Angleže v brošurah in knjigah o raz-

detomorilke sedel na zatožni klopi njen zapeljivec.“ Ali je imel mož prav? Seveda, če je zapeljivec visok gospod...

Kaj je novega v Sloveniji? Nezadovoljstvo in draginja so stare reči, novega pa nič ni.

B. Vnanja politika.

Konferenca v Belgradu. V Belgradu se vrše konference takozvane Male antante kot predpriprava za veliko konferenco v Genovi, kjer namerava Mala antanta nastopiti kot enota. Kot zastopniki naše države so določeni: Bivši minister Velizar Jankovič kot predsednik, potem pa gospodje: Stojadinovič, Miletič, Radosavljevič, Todorovič in še nekaj drugih. Iz imen je razvidno, da nas bodo zastopali izključno Srbi! Zakaj? Zato, ker se naša država uradno imenuje „kraljevina Srba, Hrvatov i Slovenaca“.

Reko so zasedli laški fašisti. Ko je v parlamentu odgovarjal naš vnanji minister dr. Ninčič na tozadevno interpelacijo, seveda ni pozabil poudarjati našega upanja na skorajšnje najboljšje prijateljstvo z Italijo... Ko so ljudje to brali, so zmajevali z glavami in se vpraševali: „Ali je Ninčič laški vnanji minister?“

Predsednik reške države Zanella je z Reke pobegnil. Pravijo, da so ga videli tudi v Ljubljani.

Angleško - francoski spor. Zaradi programa genovske konference je nastal med Angleži in Francozi hud spor. Angleži zastopajo pomirljivo politiko napram Nemčiji in Rusiji, Francozi pa nasledujočo politiko skrajnega sovraštva. Da se ta nasprotstva ublaže in veliko delo za obnovo Evrope ne onemogoči, sta se sestala ministrska predsednika obeh držav v mestu Boulogne (reci: Bulóni), kjer je prišlo vsaj do navideznega sporazuma med obema vladama. Spor pa še ni končan. Za nas ni niti trenutek dvomljivo, da bo končno zmagala pomirljiva politika Angležev.

Čehoslovaško vladno časopisje je ostro pisalo proti spomenici hrvatskega bloka in hvalilo centralizem. Naše mnenje je, da Čehi ne bodo rešili centralizma niti pri nas, niti pri njih doma. Če pa je v njihovem državnem interesu, da „pobijajo“ avtonomistična stremjenja v Jugoslaviji, to naj razmislijo sami.

merah na svetovnem političnem torišču. Angleži imajo namreč to hvalevredno lastnost, da raje verjamejo sebi in svojim ljudem kakor drugim in zato ne potrebujejo prav nobene „propagande“ od tuje strani, ker imajo svoje ljudi, katerim verjamejo.

Tudi za Balkan imajo Angleži celo vrsto odličnih strokovnjakov, ki poznajo Balkan in razmere na Balkanu mnogo bolje kakor Balkanci sami. Eden najodličnejših poznavalcev naših razmer pa je brez dvoma g. Seton Watson (izgovori: Uótsn), ki je zlasti o Jugoslovanih in o jugoslovanski politiki napisal že

ki še niso razorožene!! (Ali je to nevtalitet?! op.ur.). Nato je odpotoval Wrangel v Sremske Karlovce, kjer se nahaja njegov operacijski štab. V Belgradu v ruskem jeziku izhajajoči list „Novoje Vremja“, glasilo caristov je objavilo pozdrav Wranglu, o katerem upa, „da bo njegova hrabra vojska kmalu izvršila svoje oboroženo delo“. Istočasno zbirajo po celi Jugoslaviji razkropljene dele Wranglove armade, zlasti oficirje. Z ozirom na te dogodke piše belgrajski list „Videlo“: „Dohod glavnega carističnega komandanta Wrangla v Belgrad daje povod raznim komentarjem. Vse dela vtis, da se nekaj pripravlja. Ljudje govore, da stoje s temi pripravami v zvezi tudi potovanja v Bukarešt in v Bratislavo. Govori se tudi, da ravno zaradi tega dr. Beneš, (čehoslovaški ministrski predsednik) ni prišel niti v Ljubljano niti v Belgrad. Smatra se, da ne moremo več popolnoma računati na Čehoslovaško. Izgleda, da politika gg. Pašiča in Ninčiča v tem vprašanju ni dosegla uspeha.“ — Ljudje, ali razumete, kaj se to pravi?! Prosimo naše naročnike na deželi, naj bodo tako dobri in naj to blagohotno raztolmačijo onim, ki jim morebiti stvar ni dovolj jasna. Upamo, da naša prošnja ne bo zastoj. Danes moramo avtonomisti držati vedno bolj skup!

Moč naše pokrajinske uprave. Nedavno smo čitali v „Slov. Narodu“ notico, kjer pravi z ozirom na mnoge napade na pokrajinsko upravo, da pokrajinska uprava ni kriva vseh nezdov, ki nas tarejo, kajti ona bi rada marsikrat pomagala, pa ne more. Tako približno se je glasila notica. Mi vidimo v tej notici skesano priznanje, da je slovenska politika popolnoma zavožena, odkar smo na milost in nemilost kapitulirali pred Belgradom. Vidimo pa v tej notici tudi svarilo za bodočnost: kako bo šele izgledalo pri nas, če dobimo „oblasti“ z „velikimi župani“ na čelu, ki bodo popolnoma odvisni od belgrajskih ministrov? Takrat bomo šele tenko piskali, takrat! Danes smo Slovenci srečno prišli v isti položaj kakor Vojvodinci l. 1918. Vojvodinci so v svojem „narodnem navdušenju“ že l. 1918. izročili Belgradu vse svoje avtonomne pravice, nekaj tednov pozneje so pa Slovence, ki so prihajali v Vojvodino žito kupovat, blagovali: „Oh, kako ste vi Slovenci srečni, ker imate svojo pokrajinsko vladu“. (Takrat smo jo še imeli, op.ur.). Danes se pa tudi mi češemo za ušesi in zdihujemo: „Kako dobro nam je bilo, ko smo imeli svojo avtonomno upravo!“ Danes je nimamo več — po čegavi zaslugi? Kdo jo je „zafural“?

Največji ugled in največje spoštovanje uživa v ministrskem svetu brez dvoma zastopnik samostojnih slovenskih kmetov g. Pucelj. V njegovem glasilu „Kmet. Listu“ beremo, da je postavil v proračun za naše današnje razmere naravnost malenkostno svoto 100 tisoč kron (za nakup semena ali nekaj podobnega). Ministrski svet mu je to zahtevo črtal. S tem mu je seveda izrazil svoje „posebno zaupanje“! Gospod Pucelj gospodom tam doli ni pokazal fig ali pa znanega „kvedra“, ampak lepo mirno ministruje dalje in čaka bržkone na novo partijo volov, ki bodo prišli zopet iz Nemčije. Ubogi slovenski kmet, kdaj boš spregledal?

Nova obdavčenja v Sloveniji. Naš belgrajski „parlament“ je odobril državni proračun za meseca februar in marec

tega leta ali takozvane „dvanajstine“ (enomesečni državni proračun je enak eni dvanajstini, ker ima leto dvanajst mesecev!) Toraj dvanajstini za mesec februar in marec ste bili sedaj kot zakon objavljeni v „Službenih Novinah“. In glej! tu je predviden za nazaj za leto 1920. zopet vojni davek. Naši ljudje so ta davek komaj plačali za nazaj, za leto 1919., pa je že zopet nov na vidiku. Ta davek znaša 70—80 odstotkov od „vojnih dobičkov“, ki so jih imeli posamezniki ali podjetja v l. 1920! Slovenija bo torej zopet prav pošteno plačevala! Pomisliti je treba, da je davek na vojne dobičke najvišji v Sloveniji in Dalmaciji, ker mu služi za podlago še stari avstrijski zakon in ki je še trši vsled tega, ker ima Slovenija dober upravni davčni aparat. Na Hrvaškem sicer ta davek tudi poznajo, v Srbiji pa je zgolj na — papirju. Naši davčni uradniki so bili presenečeni, ko so dobili ta „zakon“ pred oči, ko so mislili, da je teh večnih obdavčenj že vendar konec. In sprašujejo se, kaj delajo naši poslanci v Belgradu, da so to skrito določbo v proračunu prezrli! Kakor se vidi, se nadaljuje slačenje Slovenije sistematično. Kako dolgo še?

Prvovrstna surovost in odgovor nanjo. V Belgradu izhaja list z naslovom „Beogradski Dnevnik“, ki ga urejuje znani Krsta Cicvarič pod protektoratom in po navodilih ministra Svetozara Pribičevića. List je seveda do skrajnosti centralističen in zliiva dan za dnem na vse, ki se slepo ne pokore poveljem in željam centralistov, cele golide najgnusnejše gnojnice. Posebno ima Krsta Cicvarič na piki g. Stojana Protiča, najljubljivejšega nasprotnika Pribičevićevega. Dočim pa se Protič bori proti Pribičeviću s stvarnimi političnimi dokazi in razlogi, se je Krsta Cicvarič spozabil v svoji besni strasti tako daleč, da je imenoval pokojno ženo g. Stojana Protiča prostitutko (k. . bo), katere vsak otrok ima po štiri ali pet očetov“. Na ravno tako nesramen način je ta centralistični „kulturonosac“ iz Belgrada napadel tudi ranjko ženo bivšega ministra Jovanoviča. — Kako naj imenujemo tako brezprimerno surovost? Ali vidite sedaj, kaj je „balkanstvo“? G. Stojan Protič na tak živinski napad ni mogel odgovoriti drugače, kakor je. V svojem listu „Radikal“-u je odgovoril: „Ne bom napravil napake, kakoršno je napravil pokojni minister Drašković (tudi tega je Cicvarič na slično surov način napadel, op.ur.) in ne bom delal odgovornega za tako pisanje onega novega tipa, ki nosi ime Cicvarič. Meni je moralno in stvarno odgovoren oni minister „nitkov“ (= lump) in kriminalni tip, ki je ta napad naročil in ki je krščen za Svetozara Pribičevića. Vsi ki se z njim družijo, naj ne prestopijo praga moje hiše in naj mi ne dajo roke. Tudi moja noga in noga nobenega člana moje rodovine ne bo nikdar prestopila praga njihovih hiš“. — To stoji tiskano v listu „Radikal“ s podpisom Stojana Protiča. Do danes še nismo slišali, da bi se bil minister Pribičević ganil, čeprav ga je Protič javno imenoval „lumpa“. Svoje bralce pa vprašamo: „Ali je to država, kjer živimo? Kam smo prišli?! Kam so naš politični voditelji pripekljali?! Izrazov, kakršne smo omenili zgoraj, se sramuje najbolj zanikrna ljubljanska baraba, videti pa je, da so ti izrazi jako domači na zelo visokih mestih... O sodišču ali o kaki tožbi seveda niti govora... Zastopniki tujih držav pa gleda-

jo ta gnojni kup in si tišče nosove, ker je njihov sram, da morajo občevati v taki družbi.

Jugoslovansko-angleški krožek so ustanovili v Ljubljani. Mi to ustanovitev srčno pozdravljamo, ker smo prepričani o nujni potrebi, da vzpostavimo tesnejše zveze med nami in med velikim angleškim narodom. Delovanje krožka bomo po svojih skromnih močeh prav radi in vztrajno popirali.

Batine. Neki centraldemokratski veličini iz Ljubljane se je te dni pripetil čuden slučaj. S pol milijona kron v žepu je odšel po kupčiji v širni svet in prišel tudi v bližino neke meje naše kraljevine. Tiste meje ne varujejo pred sovražnimi vpadi niti Slovenci, niti Hrvatje. Ker je pa mejna straža gotovo smatrala centralističnega gospoda za državi nevaren element — v tem oziru je imela popolnoma prav — ga je zagrabila, mu pobrala najprej „pare“ in mu za nagrado odštela na zadnjo plat poštenih „šestnajst i devet“. Komaj so ga izpustili in je gospod zopet svoje hlače zapel, se je odpeljal v Belgrad na pritožbo. Kot dokaz resnice bo pokazal gospodom tam doli oteklo zadnjo plat.

Dogodki na Reki so bili naši vladi seveda že 14 dni pred izbruhom natančno znani. Tako je vsaj povedal naš vnanji minister. Kljub temu naša vlada ni ničesar ukrenila, da jih prepreči. Ampak vedela je le 14 dni prej, kaj se bo zgodilo. Če se prav spominjamo, je vlada svojčas tudi natanko vedela za nameravani Karlov povratek na Ogrsko. Ukrenila pa ni ničesar pravočasno, tako da je bilo treba mobilizirati, kar je državo veljalo mnogo milijonov. — Neki mož ima ženo, ki vedno trdi, da vse naprej ve, karkoli se možu zgodi. Če pride „stari“ natrkan domov, pravi ona, da se ji je to že — sanjalo. Seveda sanj nikdar ne pove pred dogodkom, ampak šele po dogodku. Ali ne dela tudi naša vlada tako? Nam se zdi!

Podražitev tobaka. Tobačni izdelki so se prošli teden znatno podražili. Listje za Rožnikom in razne rože na travniku za tobačno tovarno imajo za nabiralce še staro ceno.

90 milijonov kron čistega dobička je lansko leto zaslužila tobačna tovarna v Ljubljani. Kam je šel ta dobiček? V Sloveniji ni ostal, sicer ne bi bilo treba zapirati bolnišnic.

Telečje meso je veljalo lansko leto 20 kron za kilogram. Letos velja 40 kron. Koliko velja kilo mesa tistih telet, ki se še navdušujejo za belgrajski centralizem?

Jugoslovanski „fašisti“ snujejo baje tudi v Sloveniji svojo posebno organizacijo, da podpro sedanji centralistični režim in ugonobe „notranjega sovražnika“. Celo akcijo vodi, kakor pripovedujejo, neki dr. L. Za slučaj, da organizacija uspe, je pričakovati v Sloveniji velikih dogodkov in silnega pokanja. Posebno če bo fižol letos dobro obrodil, bo po celi Sloveniji grmelo in smrdelo do neba...

Društvo glasbenikov in organistov zboruje 21. marca t.l. v Celju. Proti izkazu z društveno člansko legitimacijo dovoljujeta južna in državna železnica polovično vožnjo. Za legitimacije se je treba pravočasno obrniti na društveno centralo v Petrovčah pri Celju.

Čudna postava. Ena izmed novih postav določa, da je treba plačati davek, če pohvališ v kakem časopisu n. pr. novo

knjigo ali kaj podobnega. Če jo pa grajaš, ni treba plačati, vsaj v postavi ni nič rečeno za ta slučaj. V Ljubljani n. pr. izhaja list „Prerod“, ki se bori zoper pijančevanje. Ali naj ga hvalimo? Jok — kdo bo pa plačal? Zato moramo reči, da je ta list slab in za nič! In tako gre dalje v državi danski...

Davek je treba plačati za vsako reklamo. Prijatelj lista nam piše, da je pripravljen iz svojega žepa plačati davek, če prav na debelo pohvalimo našo centralno upravo in ministra dr. Kumanudija. Mi ustrežamo njegovi želji in pravimo: Mi prav na debelo pohvalimo centralno finančno upravo in gospoda ministra Kumanudija. (Denar za takso je pripravljen.)

Ljudem se odpirajo oči. Ne naglo, ampak počasi. Je tako, kakor zjutraj, ko se človek prebudi in si začne menčati oči. Draginja je vedno hujša, davki vedno težji. Obleke ni, obuvala ni, denar pa gine kakor kafra. Uprava je pod vsako kritiko. Carina ga vrti kakor 20 leten fant v predpustu. Obrt zdihuje, trgovina stoka. Kmetje ne morejo nikamor naprej. Zato so si začeli menčati oči in se vprašujejo: „Kje pa smo? Kdo nas je pa v to blato pripeljal?! Ali smo komu kaj hudega storili, da doživljamo tako usodo? Pri prihodnjih volitvah bomo govorili že nekoliko drugače! Ali naši stari „voditelji“ sami niso vedeli, kam nas peljejo?“ — Ljudje si manejo oči in spregledujejo vedno jasneje!

Slovenski volilci, zapomnite si! V parlamentu je izjavil vodja slovenskih demokratov (liberalcev) „kako so v Sloveniji ljudje zadovoljni s sedanjim režimom (načinom vladanja), kako so z veseljem sprejeli razdelitev Slovenije na dve oblasti in kako z radostjo pričakujejo ureditev centralističnega upravnega sistema v Sloveniji“. — Škoda da ni še pristavil, „kako z veseljem plačujemo v Sloveniji vedno večje davke, kako radostno jemo vsak dan dražji kruh, kako z veseljem plačujemo za vsako obleko od meseca po tisoč kron več in kako težko čakamo, da bodo naši žepi popolnoma prazni.“

Moderni roparji. V Osijeku izhajajoči „Hrvatski List“ pripoveduje, da se je v Virovitici pojavil mlad človek, ki je beračil z dovoljenjem občinske oblasti. Fant se je pisal Ivan Kolarič in je povedal, da je pred kratkim prišel iz italijanskega ujetništva. Vjet je bil l. 1918. Naših vojnih ujetnikov je po njegovem pripovedovanju v Italiji še nad 4000! Pa to še ni najhujše. Fant je pripovedoval, kako se jim je v Italiji slabo godilo — kaj bi se jim ne, če Lahi sami nič nimajo? Dobivali so slabo hrano in 1 liro za 10 dni. Kljub temu so si nekateri še nekaj lir prihranili. Ko pa so prišli v Dubrovnik, so jim naše oblasti lire pobrale in jih zamenjale po kurzu 1 lira za 10 kron! — Lepe reči so to. Pri laški vladi ima „Jugoslavija“ oziroma SHS svojega diplomatskega zastopnika. Ta človek seveda za 4000 vojnih ujetnikov „Jugoslovancov“ nič ne ve, vsaj to niso „Srbi“, ampak „Jugoslovani“!! Kar je pa „jugoslovansko“, o tem Belgrad sploh ne mara nič slišati. Da so jim pa pobrali denar, je razumljivo samo ob sebi.

Izdajatelj: ALBIN PREPELUH. — Odgovorni urednik: JOŽE PETRIČ. — Tiska: Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

Unionska klet toči iz zaloge Gospodarske zveze od sedaj naprej prvovrstno dolensko črnino in belo vino, štajerska vina, ter črn burgundec in rizling iz vlastinstva skofije v Djakovem in najboljša dalmatinska vina!

VILJEM TREO
ARHITEKT IN STAVBENIK
Ljubljana

prevzame vsa dela visoke stavbe, kakor adaptacije starih hiš in izvršitev novih stavb, sestavo načrtov in proračunov.

? Ali ste se že naročili na ?
revijo „Novi Zapiski“ ?

SUKNO

za moške in voleno za ženske obleke, belo in pisano platno, cefir in pisane kretone ter razno manufakturokunito radi velikanskega in direktnega importa najceneje v veletrgovini in razpošiljalni R. Stermecki Celje št. 374

Vzorci proti delni odškodnini Din 10.— po oošti prosto.

MANUFAKTURNI ODDELEK

GOSPODARSKE ZVEZE LJUBLJANA, Dunajska cesta šte. 29

(na dvorišču)

Velika zaloga sukna za moške in ženske običe, najlepša izbira vrhovrstnega spodnjega perila za moške, ženske in otroke in velika zaloga usnja, čevljev na drobno in debelo.

„TEXTILIA“ trgovska in industrijska d. d., LJUBLJANA, Krekov trg št. 10.
 Delniški kapital K 12.000.000.
Največja zaloga češke in angl. manufakture.
 Telefon 177. Centrala: LJUBLJANA. Brzjavke: „Textilia“
Samo na debelo! Samo na debelo!

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici v Ljubljani

poleg nunske cerkve
registr. zadruga z omejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo s

4%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka. :: Hranilne vloge se lahko vplačujejo potom pošto ček. urada, vlagateljem so položnice brezplačno na razpolago. Posojila na zemljišča, zaznambo na službene prejeme, proti poroštvo itd.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog
vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Nunska ulica 1.

Vplačana d. in. glavnica K 30.000.000.—

SLOVENSKA BANKA

Ljubljana, Krekov trg 10, nasproti „Mestnega doma“.

Obrestuje najugodnejše vloge na knjižice in v tekočem računu. | Ima posebni ameriški oddelek in prvovrstne zveze z inozemskimi bankami.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Telefon št. 567.
Ček. račun št. 12 205

Oblačilnica za Slovenijo r. z. z o. z. v Ljubljani

priporoča ogled svoje zaloge manufakture

Izključno češki izdelki!

Ravnokar prispeva blago od mnogih čeških tovarn. Prispela je tudi izbrana zaloga damskega blaga od znane brnske tvrdke **Stiassny & Schlesinger**. Glavno skladišče v »Kresliji«, I. nadstr. Poseben vhod iz Lingarjeve ulice št. 1. Detajlna prodajalna v Stritarjevi ulici šte. 5. — Podružnica v Somboru.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 21. Ljubljana, Dunajska cesta št. 38/l. Telefon št. 21.
(začasno v prostorih Zadružne zveze).

Kapital in rezerve skupno z afilacijami čez K 50.000.000.

Podružnice: Djskovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Salit, Šibenik. Ekspozitura: Bled. — Interesna skupnost z Sveopčo Znanstveno banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu ter z Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Poblaščen prodajalec srečk Državne razrešne loterije.

Kapital: K 20.000.000

Slov. eskomptna banka

Rezerve okrog K 6.500.000

Podružnice: Novo mesto, Rakek, Slovenjgradec. Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1. Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje

Telefoni št. 146, 458 Brzjavke: ESKOMPTNA.